

VABARIIGI VALITSUS
MÄÄRUS

Andmeedastuse nõusoleku süsteem ja andmeedastuse nõusoleku andmekogu põhimäärus

Määrus kehtestatakse avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 7 ja § 43¹⁰ lõike 6 alusel.

1. peatükk
Üldsäte

§ 1. Kohaldamisala

Määrusega kehtestatakse andmeedastuse nõusoleku süsteem, selle haldamine ja kasutamine kord ning asutatakse andmeedastuse nõusoleku andmekogu (edaspidi *nõusoleku andmekogu*) ja kehtestatakse selle põhimäärus.

2. peatükk
Andmeedastuse nõusoleku süsteem, selle haldamine ja kasutamine

§ 2. Andmeedastuse nõusoleku süsteem

(1) Andmeedastuse nõusoleku süsteem on organisatsiooniline, tehniline ja õiguslik raamistik, mis koosneb andmeedastuse nõusoleku infosüsteemist, nõusoleku andmekogust ning andmeedastuse nõusoleku süsteemi haldamise ja kasutamise tingimustest.

(2) Andmeedastuse nõusoleku süsteem võimaldab:

1) füüsilisel isikul (edaspidi andmesubjekt) anda riigi infosüsteemi kuuluva andmekogu vastutavale töötlejale Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) (edaspidi *isikuandmete kaitse üldmäärus*) artikli 6 lõike 1 punktis a ja artikli 9 lõike 2 punktis a sätestatud nõusoleku (edaspidi nõusolek) tema kohta riigi infosüsteemi kuuluvas andmekogus sisalduvate isikuandmete edastamiseks infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu eraõiguslikule juriidilisele isikule (edaspidi andmesaaja);

2) andmesubjektidel esitada isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 20 sätestatud õiguse kohaldamiseks isikuandmete ülekandmise taotlus (edaspidi isikuandmete ülekandmise tahteavaldus) tema kohta käivate isikuandmete edastamiseks infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu ühest riigi infosüsteemi andmekogust (edaspidi isikuandmeid ülekandev andmekogu) teise riigi infosüsteemi andmekogusse (edaspidi isikuandmeid vastuvõttev andmekogu).

§ 3. Andmeedastuse nõusoleku süsteemi haldaja

Andmeedastuse nõusoleku süsteemi haldaja on Riigi Infosüsteemi Amet (edaspidi *haldaja*).

§ 4. Andmeandja ja liidestamine andmeedastuse nõusoleku süsteemiga

(1) Andmeandja määruse tähenduses on riigi infosüsteemi kuuluv andmeedastuse nõusoleku süsteemiga liidestatud andmekogu, millest väljastatakse andmesaajale andmeid.

(2) Riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu teavitab andmeedastuse nõusoleku süsteemiga liidestumise soovist haldajat, kes korraldab andmeandja liidestamise vastavalt § 5 lõikes 1 sätestatud liitumiskokkuleppele.

§ 5. Andmeandja õigused ja kohustused

(1) Andmeandja vastutav töötaja sõlmib haldajaga infosüsteemide andmevahetuskihiga liitumiskokkuleppe (edaspidi X-tee liitumiskokkuleppe) ning andmesaajaga andmeteenuse kasutamise kokkuleppe. X-tee liitumiskokkuleppes määratakse lisaks Vabariigi Valitsuse 23.09.2016 määruses nr 105 "Infosüsteemide andmevahetuskiht" §-s 5 lg-s 2 teises lauses väljatoodule teenustaseme tehnilised tingimused.

(2) Andmeandja vastutav töötaja kohandab oma infosüsteemi tööks andmeedastuse nõusoleku süsteemi keskkonnas.

§ 6. Andmesaaja kohustused

(1) Andmesaaja sõlmib haldajaga X-tee liitumiskokkuleppe ning andmeandjaga andmeteenuse kasutamise kokkuleppe. X-tee liitumiskokkuleppes määratakse lisaks Vabariigi Valitsuse 23.09.2016 määruses nr 105 "Infosüsteemide andmevahetuskiht" §-s 5 lg-s 2 teises lauses väljatoodule teenustaseme tehnilised tingimused.

(2) Andmeedastuse nõusoleku süsteemiga liidestatud andmesaaja on kohustatud:

- 1) tagama andmeedastuse nõusoleku süsteemi sihipäraseks ja nõuetekohaseks kasutamiseks oma infosüsteemi järjepideva toimimise ja haldamise ning selle turvalise ja häireteta töö;
- 2) kohandama oma infosüsteemi tööks andmeedastuse nõusoleku süsteemi keskkonnas;
- 3) järgima haldaja edastatud korraldusi teenuse sihipärase ja nõuetekohase kasutamise kohta.

(3) Lõikes 2 nimetatud kohustuste rikkumisel on haldajal õigus lõpetada andmesaaja liidestus andmeedastuse nõusoleku süsteemiga.

§ 7. Andmesubjekti nõusoleku andmine, haldamine ja tagasivõtmine ning isikuandmete ülekandmise tahteavalduse tegemine

(1) Andmesubjekti poolt andmeedastuse nõusoleku süsteemis nõusoleku andmine, haldamine ja tagasivõtmine ning isikuandmete ülekandmise tahteavalduse tegemine toimub Eesti teabevärvavas.

(2) Andmeedastuse nõusoleku süsteemi kasutamine nõusoleku andmiseks, haldamiseks ja tagasivõtmiseks ning isikuandmete ülekandmise tahteavalduse tegemiseks on andmesubjektile tasuta.

(3) Andmeandja esitab andmesaaja esitatud teabe põhjal andmesubjektile andmeedastuse nõusoleku süsteemis nõusoleku andmiseks vähemalt järgmise teabe:

- 1) teave andmesaaja kohta;

- 2) teave andmeandja ning selle vastutava töötaja kohta;
- 3) teave andmeandjalt andmesaajale edastavate andmesubjekti isikuandmete liikide kohta;
- 4) teave, mis eesmärgil andmesaaja isikuandmeid edaspidi kasutab;
- 5) teave, mis õiguslikul alusel andmesaaja isikuandmeid töötleb;
- 6) nõusoleku kehtivusaeg;
- 7) teave, et andmesubjekt võib andmeedastuse nõusoleku süsteemis antud nõusoleku igal ajal tagasi võtta;
- 8) teave andmeedastuse nõusoleku andmekogu haldja ja tema õiguste ning kohustuste kohta.

(4) Isikuandmeid üleandva ja vastuvõtva andmekogu vastutavad töötajad esitavad andmesubjektile enne andmeedastuse nõusoleku süsteemis isikuandmete ülekandmise tahteavalduse tegemist vähemalt järgmise teabe:

- 1) teave isikuandmeid edastava andmekogu ja tema vastutava töötaja kohta;
- 2) teave isikuandmeid vastuvõtva andmekogu ja tema vastutava töötaja kohta;
- 3) isikuandmeid vastuvõtva andmekogu vastutava töötaja poolt isikuandmete töötlemise õiguslik alus;
- 4) isikuandmeid üleandva andmekogu poolt isikuandmeid vastuvõtvale andmekogule edastatav andmekoosseis.

§ 8. Andmeedastuse nõusoleku süsteemiga liidestumise erisused

(1) Kui andmeandja vastutav töötaja võimaldab andmeedastuse nõusoleku süsteemis antud nõusoleku alusel isikuandmete edastamist ja andmesaaja taotleb temalt olemasoleva isikuandmete edastamise võimest erineva võime loomist, on andmeandja vastutaval töötlejal õigus keelduda võime loomisest, kui see takistab avalike ülesannete täitmist.

(2) Andmeedastuse nõusoleku süsteemis antud nõusoleku alusel isikuandmete edastamise kulud katab riigi infosüsteemi kuuluva andmekogu vastutav töötaja, kui seadus ei sätesta teisiti.

§ 9. Andmeedastuse nõusoleku süsteemi kasutamise lõppemine

Andmeedastuse nõusoleku süsteemi kasutamise lõpetamiseks esitab andmesaaja või andmeandja vastutav töötaja haldajale vastavasisulise tahteavalduse.

3. peatükk **Nõusoleku andmekogu põhimäärus**

§ 10. Nõusoleku andmekogu

(1) Nõusoleku andmekogu asutamise eesmärk on võimaldada andmeandja või isikuandmeid üleandva andmekogu vastutaval töötlejal kontrollida andmesubjekti nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse olemasolu ja ulatust andmete edastamiseks andmesaajale või isikuandmeid vastuvõtva andmekogu vastutavale töötlejale ning tagada toimunud andmevahetuse õiguspärasuse tõendatavus.

(2) Andmekogu ametlik nimetus on „Andmeedastuse nõusoleku süsteemi andmekogu“, inglise keeles „*Consent Management System Database*“.

(3) Andmekogu ametlik lühinimetus on „Nõusolek“, inglise keeles „*Consent*“.

§ 11. Andmekogu pidamise viis

Nõusoleku andmekogu peetakse ühetasandilise elektroonilise andmekoguna.

§ 12. Andmekogu vastutava töötaja ülesanded

Nõusoleku andmekogu vastutava töötaja ülesanded on:

- 1) anda andmeandja vastutava töötaja kontaktisikule juurdepääs nõusoleku andmekogule andmeedastuse infotehnoloogiliseks haldamiseks;
- 2) anda andmesaajale juurdepääs nõusoleku andmekogule andmeedastuse tegemiseks;
- 3) hallata nõusoleku andmekogu iseteeninduskeskkonna kasutajakontosid;
- 4) avada nõusoleku andmekogu infosüsteemide andmevahetuskihi (edaspidi *X-tee*) teenus andmeandja vastutava töötaja kontaktisikule;
- 5) koguda andmeedastuse nõusoleku süsteemi kasutamise statistikat ja teha see andmesaajatele kättesaadavaks;
- 6) tagada nõusoleku andmekogu kaitsmise abinõud;
- 7) kontrollida isikukoodi alusel nõusolekut või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse teinud andmesubjekti teovõimet;
- 8) täita nõusoleku andmekogu pidamisel õigusaktidest tulenevaid muid ülesandeid.

§ 13. Andmekogu ülesehitus

Nõusoleku andmekogu koosseisu kuuluvad:

- 1) andmeandja andmed;
- 2) andmeandja poolt pakutava andmeteenuuse kirjeldus (edaspidi *teenusedeklaratsioon*);
- 3) andmesaaja poolt päritavate andmete kasutamise eesmärk (edaspidi *eesmärgideklaratsioon*);
- 4) andmesubjekti nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse andmed;
- 5) nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse alusel toimunud andmeedastuste andmed;
- 6) andmeandja vastutava töötaja kontaktisiku andmed.

§ 14. Andmekogusse kantavad andmed

(1) Andmeedastuslepingu alusel andmeandja kohta kantakse nõusoleku andmekogusse järgmised andmed:

- 1) nimetus;
- 2) vastutav töötaja vastavalt andmeedastuse nõusoleku süsteemi kasutava andmeandja regulatsioonile;
- 3) vastutava töötaja registrikood;
- 4) volitatud töötaja vastavalt andmeedastuse nõusoleku süsteemi kasutava andmeandja regulatsioonile;
- 5) volitatud töötaja registrikood;
- 6) X-tee alamsüsteemi kood.

(2) Teenusedeklaratsiooni kohta kantakse nõusoleku andmekogusse järgmised andmed:

- 1) identifikaator;
- 2) nimi;
- 3) väljastatava andmekoosseisu kirjeldus;
- 4) tehniline kirjeldus;
- 5) nõusoleku maksimaalne kehtivusaeg;

- 6) teenusedeklaratsiooniga seotud X-tee teenuse kood;
- 7) kehtivusaja lõppkuupäev.

(3) Eesmärgideklaratsiooni kohta kantakse nõusoleku andmekogusse järgmised andmed:

- 1) andmesaaja nimi;
- 2) andmesaaja registrikood;
- 3) eesmärgideklaratsiooni identifikaator;
- 4) asjassepuutuva teenusedeklaratsiooni identifikaator;
- 5) pakutava teenuse nimetus;
- 6) andmete kasutamise eesmärgi kirjeldus;
- 7) eesmärgideklaratsiooni kehtivusaja lõppkuupäev.

(4) Andmesubjekti ja tema nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse kohta kantakse nõusoleku andmekogusse järgmised andmed:

- 1) isikukood;
- 2) eesnimi;
- 3) perekonnanimi;
- 4) lõikes 1 nimetatud andmed;
- 5) lõike 2 punktides 1–3 nimetatud andmed;
- 6) lõike 3 punktides 1–6 nimetatud andmed;
- 7) nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse andmise aeg;
- 8) nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse tagasivõtmise aeg;
- 9) nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse kehtivuse lõppkuupäev;
- 10) nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse viide.

(5) Nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse alusel toimunud andmeedastuste kohta kantakse nõusoleku andmekogusse järgmised andmed:

- 1) andmeedastuse kuupäev;
- 2) andmeedastuse aluseks olnud nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse viide.

(6) Nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse alusel andmeid edastava riigi infosüsteemi andmekogu vastutava töötleja kontaktisiku kohta kantakse nõusoleku andmekogusse järgmised andmed:

- 1) eesnimi;
- 2) perekonnanimi;
- 3) isikukood;
- 4) e-posti aadress.

§ 15. Nõusoleku andmekogusse andmete esitamine

Nõusoleku andmekogusse esitab andmeid:

- 1) andmesaaja;
- 2) andmesubjekt, kes soovib anda nõusoleku või isikuandmete ülekandmise tahteavalduse;
- 3) andmeandja.

§ 16. Andmete õigsuse tagamine

(1) Andmeandja ja andmesaaja teavitavad nõusoleku andmekogu andmetes vigade avastamisel viivitamata nõusoleku andmekogu vastutavat töötlejat.

(2) Kui andmeandja või andmesaaja teatab ebaõigetest andmetest, on nõusoleku andmekogu vastutav töötleja kohustatud kontrollima andmete õigsust ja ebaõiged andmed parandama.

§ 17. Nõusoleku andmekogu andmete juurdepääs

(1) Andmekogus sisalduvatele andmetele on kehtestatud juurdepääsupiirangud avaliku teabe seaduses sätestatud korras.

(2) Andmesubjektil on juurdepääs § 12 lõigetes 4 ja 5 nimetatud andmetele Eesti teabevärava kaudu.

(3) Andmeandja vastutaval ja volitatud töötlejal on juurdepääs vastava andmekoguga seotud § 12 lõigetes 1–4 nimetatud andmetele.

(4) Andmesaajal on juurdepääs § 12 lõike 3 punktis 3 ja lõike 4 punktides 8–10 nimetatud andmetele.

(5) Vastavalt avaliku teabe seaduse § 38 lg-s 3 sätestatule antakse juurdepääs nõusoleku andmekogu andmetele andmeandja vastutava töötleja ametnikele ja töötajatele neile teenistuskohustuste täitmiseks määratud ulatuses.

§ 18. Andmekogu pidamise ja likvideerimise kord

(1) Nõusoleku andmekogu hooldus- ja arendustöid ning pidamist rahastatakse riigieelarvest vastutavale töötlejale selleks eraldatud rahast.

(2) Nõusoleku andmekogu pidamise lõpetamine otsustatakse kooskõlas asjakohastes seadustes sätestatud nõuetega.

(3) Nõusoleku andmekogu likvideerimise korral otsustatakse andmete teise andmekogusse või avalikku arhiivi üleandmine või hävitamine ja nende üleandmise või hävitamise tähtaeg.

§ 19. Andmekogu turbeaste ja logimine

(1) Nõusoleku andmekogu turvaklass on K2T3S2 ja turbeaste kõrge (H).

(2) Nõusoleku andmekogusse andmete esitamist, muutmist, kustutamist ja kasutamist logitakse.

peaminister

ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister

riigisekretär